

Energistyrelsen - Sendt på mail til: plj@ens.dk

DE FRIE ENERGISELSKABER

Rymsgade 3, 3F
2200 København N

M: +45 25 46 98 29

E: jm@defrieenergiselskaber.dk

W: www.defrieenergiselskaber.dk

København den 9. november 2017

Vedr: Bekendtgørelse om energispareydelser i monopolselskaber

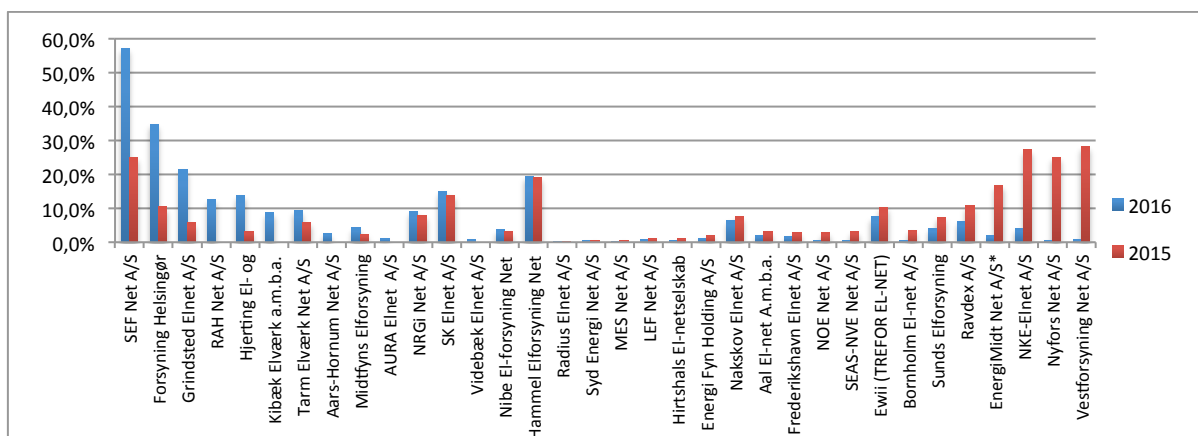
De Frie Energiselskaber (DFE) takker for muligheden for igen at blive hørt i forbindelse med bekendtgørelse om energispareydelser i net- og distributionsvirksomheder. Bekendtgørelsen, som den fortsat foreligger er efter DFE's vurdering fortsat EU retsstridig. Udkastet er, lige såvel som den eksisterende aftale om energibesparelser, i strid med såvel direktiv 2012/27/EU, "El-direktivet", som direktiv 2004/8/EC og 2006/32/EC samlet "Energieffektivitetsdirektivet". Derfor fastholder vi vores høring, som vi tidligere har indgivet. Dog vil vi gerne gentage essensen med en række praktiske eksempler fra Energitilsynets seneste benchmark. Høringssvaret er struktureret som følger:

1. Indledning: Svag regulering og svagt tilsyn medfører nul compliance
2. Opgavevaretagelse og realisering udliciteres til samme selskab (kapitel 2, §5)
3. Konkrete bemærkninger til bekendtgørelsens paragraffer
4. Afrunding

Ad 1. Indledning: Svag regulering og svagt tilsyn medfører nul compliance

Aftaleindgåelse med netselskaberne er ikke den bedste og billigste løsning. Selskaberne er ikke bedst. Det dokumenterer Energistyrelsens egne stikprøver, der viser fejl i mellem 27-45 pct. af projekterne uanset evalueringmetode hen over de seneste 6 år. Selskaberne heller ikke billigst. Det dokumenter Energitilsynets årlige benchmark (2017), der også for 2016 konkluderer, at selskaberne sjuster så meget med indberetningerne, at data ifølge tilsynet ikke kan betragtes som valide. Eksempelvis har selskaberne indrapporteret et samlet fald i administrationsomkostningerne på ca. 20 mio. kr. fra 2015-2016. Administrationen er altså reduceret med ca. 1/3 del uden, at hverken dokumentationskrav til eller aktiviteten i selskaberne er faldet tilsvarende. Dette burde i sig selv føre til øget tilsyn samt en fuld bagudrettet økonomisk revision af tidligere års indberettede administrationsomkostninger, samt evt. justering af regulering:

Figur 1. Administrationsomkostninger som andel af de samlede omkostninger (2015-2016).



Kilde: Energitilsynet (2016, 2017).

Netselskabernes primære begrundelse for den sjukskede indrapportering er, at de ikke holder omkostningerne adskilt, og at de har udliciteret med administration. Det er belejligt, da selskaberne med henvisning til at de har outsourcet opgaven til deres søsterselskab, nu ser ud til at kunne undslippe ethvert tilsyn med deres pengeforbrug til administration, fordi tilsynet efter granskning må erklære, at indberetningerne ikke er "valide".

Set i et forbruge- og samfundsøkonomiske perspektiv er det ugunstigt, at selskaberne ved at indsende dårlige data fortsat kan bruge penge uden, at der kan gennemføres et transparent og gennemsigtigt tilsyn med pengeforbruget. I enhver henseende er det i forvejen uhyre begrænset, hvad netselskaberne overhovedet skal indberettet vedrørende deres pengeforbrug. Der er tale om to poster: 1. Administration og 2. Øvrige omkostninger. Har man virkelig så lidt styr på, hvornår man laver rådgivning om isolering og rørskåle ude hos en kunde – og hvornår man indberetter sager til myndighederne og foretager kontrol, at man ikke kan dele udgiftsbilagene op i to forskellige kasser? Der er tale om indberetning ud fra en ekstremt simpel kontoplan. Det må siges at være et meget enkelt krav, som bestemt må følges til dørs – ikke mindst fordi det også er meget enkelt at stille krav herom i et udbudsmateriale: Adskil jeres omkostninger på to poster på baggrund af dokumenterbare omkostningsbilag. Det er den gennemsigtighed, der kræves, når man forvalter 1,5 mia. kr. af energikundernes penge.

Slap regulering giver tilsyneladende ikke tilsynet mulighed for at sætte ind overfor de netselskaber, der udnytter hullerne i lovgivningen – også de huller, der i kroner/ører, er væsentligt større end eksemplet her ovenfor med administration. Således bør ethvert forsøg på at undgå præcise indberetninger og reel gennemsigtighed bremses. Sjusk skal ikke medføre mindre tilsyn. Sjusk skal medføre tættere tilsyn. Dernæst skal sjusk også føre til en mere præcis regulering samt sanktioner, der understøtter et reelt incitament til at overholde lovgivningen.

Ad 2. Opgavevaretagelse og administration udliciteres til samme selskab (Kap. 2, §5)

Grundlaget for, at ministeren indgår aftale med net- og distributionselskaber er, staten vil sikre en objektiv og neutral tildeling af tilskud og tilskudsforvaltning. Begrundelsen for ikke at give den på lige vilkår til alle handelselskaber er, at der vil opstå risiko for spekulation, snyd mv., hvis kommercielle interesser skal løfte opgaven – og at de både må lave rådgivning og administrere ordningen.

§5 i den nye bekendtgørelse slår fast, at "*Net- og distributionsvirksomhederne kan udføre opgaverne efter dette kapital selv, i fællesskab med andre net- og distributionsvirksomheder eller ved aftale med en eller flere aktører*".

Her er der brug for en præcision. Håndtering af energispareordningen er delt op i to primære opgaver i aftalen:

1. Realisering af besparelser/udførelse/rådgivning/køb af energibesparelser mv.

Altså det vil sige opgaver som isolering, biogasanlæg, køb af energibesparelser, salg af energibesparelser, markedsføring, aftaleindgåelse, opfølgning overfor forbrugeren, dokumentation af besparelser osv.

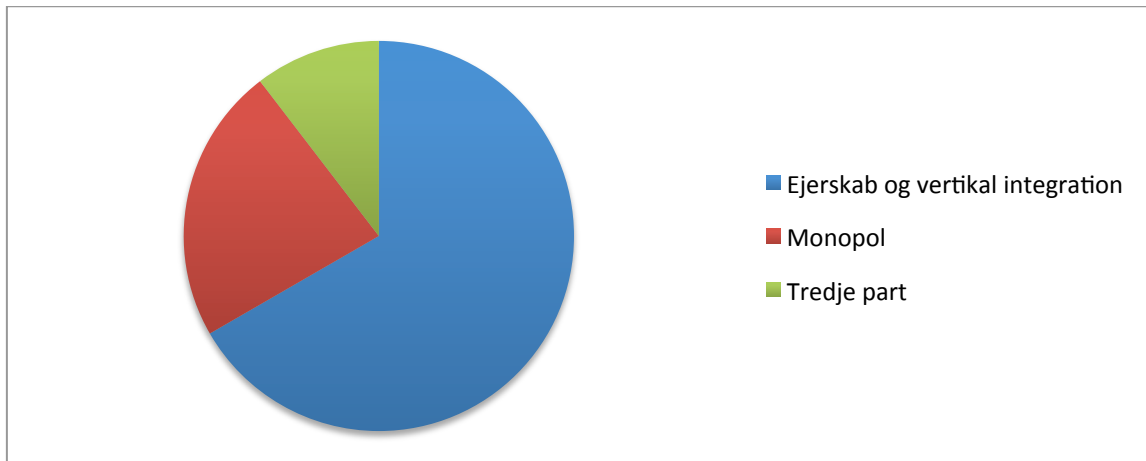
2. Administration/forvaltning/kontrol/audit/tilskudsudbetaling mv.

Det vil sige opgaver som kontrol med projekter som man køber eller sælger, indberetning til myndighederne, dialog omkring stikprøver, administration og udbetaling af tilskud osv.

Der er således tale om to helt forskellige typer af opgaver. Pointen med, at staten indgår aftale med net- og distributionselskaberne om energispareaktiviteter er, at **Administration/forvaltning/kontrol/audit/tilskudsudbetaling mv.)** skal foregå adskilt fra selve opgaven med **realisering/udførelse/rådgivning/køb af energibesparelser mv.** Sådan blev aftalen indrettet for bl.a. for at sikre, at monopolerne agerer neutralt, og at staten på forbrugernes vegne undgår enhver risiko for at et monopol giver deres egne concernforbundne søsterselskaber særlige fordele – herunder både økonomiske og leverancemæssige fordele. Tillid til det neutrale monopols objektivitet er en nøgle til at få de kommercielle markeder til at fungere på et "level playing field", sådan som også EU-lovgivningen foreskriver.

Problemet er, at netselskaberne for langt hovedpartens vedkommende ikke er andet end en tom skal ift. energispareordningen. Straks netselskaberne har underskrevet aftalen med ministeren går 70 pct. af elselskaberne direkte over til deres vertikalt integrerede handelsselskab eller til et kommercielt selskab, som de ejer i forening med andre netselskaber (Scan Energis ejerkreds samt Læsø Forsyning). Her placerer netselskaberne ikke bare opgaven om **realisering/udførelse/rådgivning/køb af energibesparelser mv.** men også samtidig opgaven om **Administration/forvaltning/kontrol/audit/tilskuds-udbetaling/klagebehandling mv.** Fordelingen blandt netselskaberne ser således ud:

Figur 2. Hvem administrerer energispareordningen for monopolselskabet? (2017)



Kilde: Aktindsigt, dialog med netselskaberne og netselskabernes hjemmesider (2017)

Således har **blandt andre** følgende elnetselskaber en fuldstændig funktionsmæssig og organisatorisk sammenblanding tilskudsudbetaling, egenkontrol, audit, udførelse, administration, køb og salg af energibesparelser mv.:

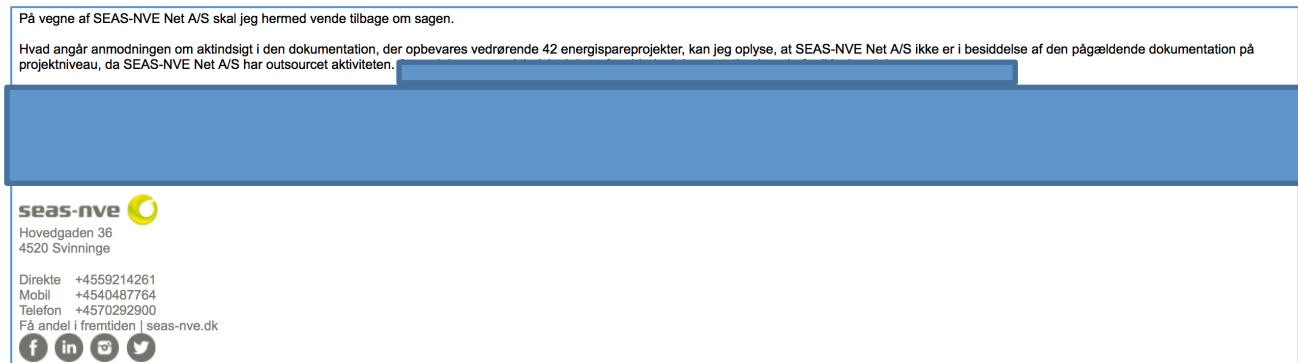
- Energi Fyn Elnet (koncernforbundet til Energi Fyn-koncernen)
Her udfører vertikalt integreret kommercielt selskab opgaverne for Energi Fyn Elnet.
- TREFOR Elnet (koncernforbundet til EWII-koncernen)
Her udfører vertikalt integreret kommercielt selskab opgaverne for TREFOR Elnet.
- N1 (Koncernforbundet til Eniig-koncernen)
Her udfører vertikalt integreret kommercielt selskab opgaverne for N1.
- Syd Energi Net (Koncernforbundet til SE-koncernen)
Her udfører vertikalt integreret kommercielt selskab opgaverne for Syd Energi Net.
- SEAS NVE Net (Koncernforbundet til SEAS NVE-koncernen)
Her udfører vertikalt integreret kommercielt selskab opgaverne for SEAS NVE Net.

Der er således ingen adskillelse mellem energispareaktiviteterne ude i virkeligheden, idet det er de kommercielle vertikalt integrerede selskaber samt selskaber som netselskaberne har fuld kontrol over, der har alle opgaver såvel som alle fordele – økonomisk og markeds-mæssigt. Netselskaberne er en tom skal og har ingen funktioner. I tillæg hertil har der hos ingen af disse selskaber været afholdt udbud af den administrations- og myndighedsopgave, der knytter sig til energispareordningen vedr. **Administration/forvaltning/kontrol/audit/tilskuds-udbetaling/klagebehandling.** Som dokumenteret ved selskabernes egen indberetning til Energitilsynet for alle årene, så kunne kunderne spare

millioner, hvis selskaberne kiggede på benchmark og lod opgaven løse der, hvor den kunne løses bedst og billigst. Ved et åbent udbud, hvor alle selskaber med speciale i administration kunne byde, kunne opgaven sandsynligvis løses endnu billigere.

2.1. Eksempel på hvordan netselskabet favoriserer sit eget kommercielle vertikalt integrerede selskab

Hermed et par eksempler på, hvad dette betyder for et elhandelsselskab som SEAS NVE Strømmen, som udfører begge opgavetyper for det koncernrelaterede søsterselskab SEAS NVE Net. Helt lavpraktisk så har SEAS NVE Net intet med Energispareordningen at gøre. Dette dokumenteres med nedenstående mail:



Det er det vertikalt integrerede selskab SEAS NVE Strømmen, der både sælger el, gas og energibesparelser, som også varetager opgaven overfor myndighederne i forhold til administration, audit, kontrol, indberetning, klagebehandling osv. Den opgave har SEAS NVE Strømmen fået uden udbud.

Lavpraktisk betyder det, at SEAS NVE Strømmen skal udbetale tilskud til de af deres direkte konkurrenter, der er på markederne for el, gas og energibesparelser. Sådan er det fordi produkterne bundles, dvs. at de sælges sammen på tværs af produkttyper. SEAS NVE Strømmen bestemmer egenhændigt hvilken markedsandel selskabet selv får, og har samtidig stor indflydelse på, hvor stor markedsandel, deres konkurrenter kan få, idet det jo er SEAS NVE Strømmen, der udbetaler tilskuddet. De kan i den forbindelse også diskriminere på kravene til besparelser og deres dokumentation. Og hvis et selskab, en kunde eller erhvervsvirksomhed vil klage over konkurrenceforvridning eller dårlig behandling hos SEAS NVE Strømmen, så er det også SEAS NVE Strømmen, de skal klage til eller henvende sig til. Selskabet skal altså klagebehandle sig selv – også når det gælder snyd for millioner i forbindelse med fejlagtige projekter omkring hulmursisolering, sådan som bl.a. DR Nyheder gennem flere år nu har afdækket. Når SEAS NVE Strømmen laver audit – som de skal en gang om året – så skal de altså også vurdere om de tilskud, som de har udbetalt til sig selv er udbetalt korrekt. Og om de projekter, som de selv har lavet, er udført korrekt – eller om de eks. skal nedjustere en mængde godkendte kWh.

Det er misbrug af dominerende stilling. Det begrænser konkurrencen, virker konkurrenceforvridende, og det giver ikke noget klart billede af, at krav om selskabsadskillelse er overholdt.

2.2. Eksempel på hvad ulovlig krydssubsidiering koster i kroner og ører

Aktiviteterne på energimarkedet er tæt strategisk sammenvævede: Når der sælges el og gas, så sælges der ofte også energibesparelser. Lad os tage et eksempel fra 2015.

Her realiserer SEAS NVE Strømmen 334 GWh. I 2013, 2014 og 2015 år har SEAS NVE ligget 2,7-4 ører/kWh over det årlige landsgennemsnit i Energitilsynets benchmark baseret på samtlige netselskaber. Deloitte dokumenterer i deres analyse af energispareordningen (2015) på et 95 pct. signifikansniveau, at overprisen, når et elnetselskab har outsourcet hele energispareopgaven til et koncernrelateret selskab er 4,7 øre /kWh. Overprisen mellem SEAS NVE Net og SEAS NVE Strømmen er dermed formentlig i størrelsesordenen 16,7-26,7 mio. kr. årligt – og her beregnet alene på

2015. I løbet af 2013-2015 vurderes overprisen (-alene vurderet på prisindberetningerne til Energitilsynet) altså været på helt op mod 50 mio. kr.

Dette er midler, som intet andet kommercielt selskab i markedet for el, gas eller energibesparelser har været i nærheden af at få adgang til. Det er midler, som SEAS NVE Strømmen har adgang til, fordi SEAS NVE Net har placeret alle opgaver hos det vertikalt integrerede handelselskab – det gælder opgaverne omkring:

1. *Realisering/udførelse/rådgivning/køb af energibesparelser mv.*
2. *Administration/forvaltning/kontrol/audit/tilskudsudbetaling mv.*

En anden måde at vurdere det økonomiske omfang på er, SEAS NVE Strømmens regnskabs resultat: I 2015 præsterer SEAS NVE Strømmen et resultat før finansielle poster på -3,1 mio. kr. Selskabet er med andre ord helt afhængig af at kunne tage den overpris og at få den økonomiske fordel, som Energispareordningen udgør for elhandelselskabet. Alternativet havde været et bragende underskud i den konkurrenceudsatte kommercielle forretning.

Med andre ord kan der spekuleres i aftalen og de økonomiske fordele, som netselskabernes aftale kan begunstige deres kommercielle søsterselskaber med. Det er i aftalens tilrettelæggelse og ånd, at de to opgaver skal være adskilt. Det fremgår tydeligt af aftalen: Netselskaberne er forpligtet part, men de må ikke løse rådgivningsopgaven – ergo var tanken ikke, at de skulle foretage forretningstekniske indretninger, der gjorde det muligt alligevel at løse opgaverne i det samme selskab. Med henvisning til Rigsrevisionens kritik af Energispareordningen (september - 2017) manifester bekendtgørelsen således et effektivt hul for krydssubsidiering, hvor aftaler kan indgås med kunstigt opskruede fortjenester til følge, og hvor den opskruede fortjeneste ved den ikke konkurrenceudsatte samhandel forbliver i koncernen. Dermed udnytter netselskaberne deres dominerende stilling og bidrager effektivt til at konkurrenceforvride konkurrenceudsatte markeder – og bekendtgørelsen får dermed ikke bremset for mulig ulovlig krydssubsidiering.

2.3. Markedsmæssighed.

I forlængelse af ovennævnte har vi noteret os, at Sekretariatet for Energitilsynet (SET) i sit høringssvar til den tidligere høring har anført følgende:

”Sekretariatet for Energitilsynet finder det hensigtsmæssigt, at der i energisparebekendtgørelsen i stedet for henvisninger til sektorlovenes bestemmelser om markedsmæssighed fastsættes bestemmelser, hvorefter det gøres til en betingelse for virksomhedernes omkostningsdækning, at virksomhederne har udarbejdet skriftlig dokumentation for, at priser og vilkår er markedsmæssigt fastsat, i hvert fald for koncerninterne ydelser, og at konsekvensen af manglende eller utilstrækkelig dokumentation er, at Energitilsynet træffer afgørelse om, at omkostningerne fastsættes til gennemsnitsprisen for branchens omkostninger pr. sparet kWh i det forudgående år.”

Af høringsbemærkningerne har vi konstateret, at ministeriet ikke mener, der er hjemmel hertil, og at SET på denne baggrund efterspørger, at denne hjemmel sikres ved en lovændring. Hertil svarer Ministeriet:

”Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet bemærker, at der allerede fremgår et dokumentationskrav af forsyningslovenes bestemmelser. Efter el- og naturgasforsyningslovene skal net- og distributionsvirksomhederne ved indgåelse af alle aftaler på indgåelsestidspunktet udarbejde materiale, der kan danne grundlag for at bedømme markedsmæssigheden af priser og vilkår, og efter varmforsyningsloven skal virksomhederne udarbejde selv samme, men blot for alle væsentlige aftaler.”

Det er De Frie Energiselskabers opfattelse, at **dette ønske fra SET om en klar hjemmel til at kræve specifikt skriftlig dokumentationsmateriale udarbejdet bør efterkommes**. Tilsynet med markedsmæssighed har hidtil ikke fundet sted eller været utilstrækkeligt. Når tilsynsmyndigheden nu efterlyser bedre værktøjer for at kunne udføre sin virksomhed må dette ønske efterkommes. Energispareordningen er en ekstremt lukrativ forretning for de koncernforbundne el-

selskaber, hvor store og ikke-markedsmæssige avancer kan tjenes i selskaber i samme gruppe som netselskaberne, sådan som vi har eksemplificeret det ovenfor.

Ordningen er i dag fuldstændig fritaget for konkurrence, idet konkurrencen afskærmes effektivt - og med en ikke-fungerende benchmarking som eneste forsøg på at værn, så har der intet effektivt værn været mod misbrug. Det samme gælder de sjuskede indberetninger, som elselskaberne har foretaget igen for 2016, som beskrevet ovenfor.

Der er behov for at selskaberne skal rette ind, hvorfor vi støtter SET's ønske om at kræve klar hjemmel.

Løsning:

- **Opgaverne skal være adskilt:** Det skal ikke være muligt at placere begge opgaver (administration og udførelse) i samme selskab, idet fundamentet for hele aftalekonstruktionen netop er adskillelse.
- **Udbud:** Opgavevaretagelse skal sendes i udbud. Det er reelt den eneste måde markedsmæssig kan sikres på.
- **Efterkom SETs ønske om at skabe klar hjemmel:** En effektiv kontrol og tilsynsbeføjelse kan være et lille skridt på vejen mod at opnå markedsmæssighed i ordningen.

Ad 3. Konkrete bemærkninger til bekendtgørelsens paragraffer

Som nævnt i indledningen er bekendtgørelsen, som den foreligger i udkast er efter DFE's vurdering fortsat EU retsstridig. Udkastet er, lige såvel som den eksisterende bekendtgørelse, i strid med såvel direktiv 2012/27/EU, "EI-direktivet", som direktiv 2004/8/EC og 2006/32/EC samlet "Energieffektivitetsdirektivet".

Kapitel 3 - §§ 7- 10

Netselskaberne gives fortsat fuldstændig valgfrihed med hensyn aftaleparten og vilkårene, når det kommer til realisering af besparelserne (fuld metodefrihed). Et netselskab kan således fortsat indgå aftaler med de parter det måtte passe den om at gennemføre energibesparelsesaktiviteterne (§10). Der stilles ikke noget krav om offentligt udbud eller lignende til at sikre de mest konkurrencedygtige besparelser. Aftalerne kan således også fortsat indgås med netselskabets vertikalt integrerede kommercielle koncernvirksomheder sådan, at kunstigt opskruede fortjenester ved den ikke konkurrenceudsatte samhandel forbliver i koncernen.

Der er fortsat ikke sikret nogen transparens. Iht. §11 kan netselskaberne fortsat lade en ekstern aktør, f.eks. en koncernforbundet virksomhed, forestå administrationen af ordningen. En sådan virksomhed er ikke underlagt de demokratiske kontrolforanstaltninger f.eks. omkring aktindsigt som selve netselskabet er underlagt. Dette forringer kontrolmulighederne og transparensen betragteligt.

Kapitel 6 §§ 19- 22

Netselskaberne er fortsat berettiget til at overvælte samtlige afholdte omkostninger uden nogen særlig begrænsninger, inklusive de for høje interne avancer i koncernselskaberne, på deres monopol netkunder, hvilket følger af adgangen til at regulere distributionstariffen og forhøje netselskabets indtægtsramme. Dette omfatter endvidere omkostninger til personale, annoncering mv.

§ 22 indfører visse rapporteringskrav i netselskaberne reguleringsregnskaber. Der er ikke heri fundamentale ændringer ift. den gældende bekendtgørelse. Dermed består en række problemer fortsat:

- Der skal ikke rapporteres om indhold af aftaler med koncernforbundne virksomheder
- Der skal ikke redegøres for hvordan konkurrencedygtige priser er søgt opnået
- Der skal ikke oplyses om hvilke avancer, der aflejres koncerninternt, herunder hvor stor en del af omkostningerne der går til koncerninterne selskaber vs. Eksterne aktører.

Derfor vil det fortsat ikke være muligt for de tilsynsførende myndigheder eller 3. parter at kontrollere og føre tilsyn med om der sker ulovlig overkompensation, krydssubsidiering eller dominansmisbrug fra de vertikalt integreret koncerner, hvori netselskaberne indgår. Det er heller ikke muligt at kontrollere om det er et omkostningseffektivt system. Benchmarkingen giver ikke i sig selv en effektiv kontrol. Den giver derimod blot netselskaberne, der ikke er interne konkurrenter, en kollektiv interesse og et incitament til alle at være dyre og ineffektive og aflejre store interne avancer. Benchmarking blandt virksomheder, der ikke er i konkurrence for ydelser der ikke er konkurrenceudsatte er for så vidt meningsløs. Benchmarking forudsætter et marked, ellers siger intet om hvor effektivt noget kan gøres. Det kan kun konkurrenceudsættelse.

Der skabes fortsat heller ikke transparens i markedet. Ingen, hverken myndigheder, eksterne aktører eller uafhængige konkurrenter til de vertikalt forbundne koncerner har nogen mulighed for at få indsigt med eller gennemskue hvor meget disse ordninger bidrager til forretningen med i den konkurrenceudsatte del af de vertikalt integrerede koncerner.

Kapitel 8 § 35

§ 35 giver nogle meget få muligheder for at afvise dækning af en omkostninger, hvor der er begået nogle forskellige formelle fejl. Den giver ikke mulighed for at afvise dækning helt eller delvist af ikke markedsmæssige omkostninger til besparelser. Uanset hvor meget for dyr en besparelse således måtte være realiseret kan den stadig kræves dækkes fra netkunderne. Dermed er bekendtgørelse også i strid med elforsyningslovens § 46, fordi der ikke gives nogen mulighed for at håndhæve § 46s krav om markedsmæssige vilkår.

Kapitel 8 § 31

De ikke fungerende og svage kontrol-, tilsyns- og benchmark-foranstaltninger videreføres i det væsentligste uændret. § 31 giver således en meget svag beføjelse til at anmode de 35 dårligste, eller de dårligste 5 % om at redegøre nærmere for hvorfor de er så dårlige og så herefter indgå aftaler med dem om forbedringer. Trods krads kritik i Deloitte's og Grontmij's evalueringsrapporter fra 2015 ændres der således ikke ved at der reelt ingen sanktion er mod ineffektivitet og ukonkurrencedygtige besparelserforanstaltninger, herunder heller ikke på at der derved gives fri adgang til at fastsætte meget store interne avancer, fordi ingen ekstern konkurrence eller kontrol udelukker det.

Samlet set er det således vores opfattelse, at bekendtgørelsen som den foreligger, er i strid med el-direktivet og Energieffektivitetsdirektivet, og at det vil kræve væsentlige ændringer at bringe den i overensstemmelse hermed.

De Frie Energiselskaber finder det stærkt beklageligt, at staten ikke benytter muligheden nu til at lave en ny ordning med reelt konkurrence og et reelt tilsyn til gavn for miljø og forbrugere. I stedet kører staten blot videre med en ordning, der har vist sig at være særdeles omkostningsineffektiv og som er et rent tag-selv-bord for ulovlig krydssubsidiering, snyd og omgåelse af regler.

Ad 3. Delt tilsynsmyndighed

Den delte tilsynsmyndighed mellem Energistyrelsen og Energitilsynet indebærer høj risiko for at det store overblik over ordningens skadelige effekter mistes og at kompetencer, viden og indsigt placeret spredt mellem myndighederne vil medføre at penge tabes på gulvet.

Vi ener også fortsat, at det er et problem, at hele strategi arbejdet omkring tilsynet deles mellem Energistyrelsen og Energitilsynet – delvis med den begrundelse at Energitilsynet skal være uafhængigt. Det tjener på ingen måde det samlede mål, at strategien ikke udarbejdes i en fælles proces – slet ikke når der er så stor risici for at sager falder mellem to stole. Et par eksempler:

A. Eksempel: Afklaring af simpel hjemmel spørgsmål skydes mellem myndigheder

Den 26. oktober 2016 stiller vi et helt enkelt spørgsmål om hjemmel: *"Hvilken hjemmel har et selskab til at opkræve penge for besparelser, som de ikke har lavet?"*. Der skulle gå mere end 1 år før vi fik svar, fordi hverken Energitilsynet eller Energistyrelsen mente, at det var deres opgave at svare. Det var den anden myndighedsopgave. Svaret endte med at komme fra Energistyrelsen. Hvorfor er det vigtigt? Det er det, fordi det handler om en alvorlig sag, hvor en række netselskaber har svigtet deres forpligtelse. Derfor er hjemmelspørgsmålet vigtigt at få afklaret hurtigt, enkelt og effektivt.

B. Bagudrettet revision: Hvem skal lave hvad?

Rigsrevisionen anbefaler, at der foretages bagudrettet revision. Det betyder, at det skal være klokkeklart, hvem der skal håndtere hvad – og hvem, der skal henvende sig hvor. Roller og ansvar mellem tilsynsmyndighederne skal være 100 pct. afklaret, idet enhver snyd og svindel alternativt ikke kan følges effektivt til dørs. Dette er ikke tilfældet i den nuværende bekendtgørelse, hvor snitfladen ser ud som følger:

- **Energitilsynet:** Opgørelse af omkostninger, virksomhedernes regnskabsførelse, dækning af omkostninger
- **Energistyrelsen:** Realisering af besparelser, opgørelse, tilskrivelse, realisering af besparelser (*hvis besparelser er realiseret før 30. Juni 2017, så er det også Energistyrelsen, der skal føre tilsyn med "Opgørelse af omkostninger, virksomhedernes regnskabsførelse, dækning af omkostninger"*)

Det kommer til at give en række praktiske problemer, fordi sondringen ikke afspejler den virkelighed, som eksempelvis sagerne omkring hulmursisolering afslørede: Har man snydt med indhold så har man også snydt med økonomi. Alle kommende tilsvarende sager, vil såvel Energistyrelsen som Energitilsynet skulle behandle. Den to-instans-faktor er fordyrende (både i tid og kroner) og den udgør et reelt problem for sagens opklaring.

Myndighederne vil komme til at bruge tid på at sende opgaver/spørgsmål/sager/projekter frem og tilbage mellem hinanden frem for at bruge tid på sagens opklaring og dermed reelt tilsynsarbejde. Det vil medføre dobbeltarbejde og statslig dobbeltadministration.

I forlængelse heraf giver det meget lidt mening, at man udover snitfladen på kompetencer også indretter sig med en tidsmæssig begrænsning, idet alle omkostninger afholdt før 30. Juni 2017 skal tilgå Energistyrelsen og ikke Energitilsynet. Dermed skrider hele fundamentet for den funktionsmæssige opdeling. Således ender Energistyrelsen med at skulle rekruttere de samme kompetencer, som Energitilsynet har, og hvor det i stedet for kompetencen til at løse en sag, der er afgørende i stedet for bliver en bestemt dato i kalenderen, der bliver afgørende. Det hænger ikke sammen, og det strider mod forudsætningen for en effektiv forvaltning.

Løsning: *Der bør etableres en enstrenget tilsynsfunktion. Tilsynet bør samles. Tilsyn bør ikke deles i tid, da det forhindrer at kompetencer og viden samles eet sted.*

C. Formel og nem klageadgang for Fru Jensen

Med den mængde af snyd og omgåelse af regler samt jf. Rigsrevisions rapport også et manglende tilsyn mv., så bør der etableres en formel klageadgang. Dette forstærkes af problemerne med den delte tilsynsmyndighed. Det er ganske enkelt uklart, når man besøger eks. såvel Energistyrelsen og Energitilsynets hjemmeside, hvor det er man skal henvende sig med hvad. Klagemulighed skal være tydeligt. Lige som et nyt regeringsinitiativ, der skal eliminere bureaukratiske regler har en funktionsknap med "Meld en regel", så bør der her etableres en elektronisk "Meld en mistanke"-funktionsknap vedr. Energispareordningen, hvor sagen/klagen beskrives, og hvor de relevante dokumenter kan uploades.

I forlængelse heraf er det problematisk, at der ikke er etableret en reel klageadgang. Som bekendtgørelsen er i dag, så kan forurettede konkurrenter, borgere og virksomheder henvende sig til en myndighed, med forhold, som de mener myndigheden bør se nærmere på. Herefter er det valgfrit for myndigheden hvorvidt sagen tages op.

Det bør naturligvis ikke være valgfrit om en myndighed vil tage en sag op. Alle sager bør behandles og besvares. Det vil give retssikkerhed og en sikring mod, at sager ikke kan syltes.

Løsning: Der skal etableres klar klageadgang. Det skal ikke være valgfrit om en myndighed vil behandle en klage – herunder også at give begrundelse for hvorfor en myndighed ikke vil behandle en klage. Med de ressourcer, der er afsat, så bør dette være indenfor de nuværende økonomiske rammer.

Ad 4. Afrunding

Såfremt ministeriet eller styrelsen har spørgsmål eller ønsker yderligere oplysninger, står De Frie Energiselskaber naturligvis gerne til rådighed herfor, idet vi meget gerne vil uddybe vores hørings svar ved et møde.

Med venlig hilsen

Jette Miller
Adm.dir.